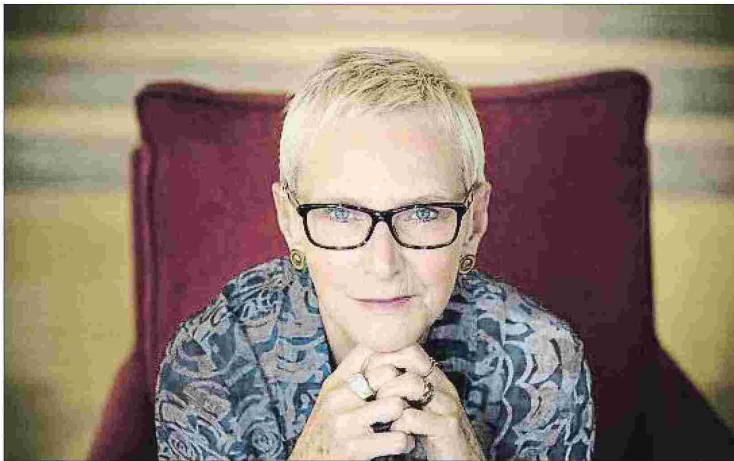

65 anys. Vaig néixer a Londres i visc a Brighton, on soc professora emèrita de Política Social a la seva universitat. Estic casada, sense fills. La meu treball en política social tracta de com els estats garanteixen el benestar dels seus ciutadans, i el neoliberalisme no compleix. Les meves creences són ètiques

“Discriminem la gent gran, que és el que serem: quina bogeria”

ANA JIMÉNEZ

Avui ser vell és com pertànyer a una altra espècie. Absolutament. Es discrimina la gent gran, és a dir, el que serem nosaltres en el futur. Quina bogeria.

Envellir ens esglaia. Potser per això en els discursos de polítiques públiques es recalca tant que el benestar de la gent gran depèn del fet que puguin ser independents i actius, és a dir: joves.

Vostès van decidir que era millor que els ho preguntessin a ells mateixos. Sí, hem acabat un projecte d'investigació centrat a esbrinar què és el benestar per a la gent gran, i el resultat és que el més important per a ells és la qualitat de les relacions per damunt de totes les altres coses.

Relacions en general? Sí, relacions amb el seu entorn que els permetin sentir-se segurs, valorats i que tenen un lloc al món; això és molt més important per a ells que la independència.

En la seva investigació van involucrar gent gran com a part de l'equip. Al nostre equip de treball hi havia gent d'entre 65 i 87 anys durant un llarg període de temps, i l'experiència va contribuir a millorar el seu

benestar, les seves aptituds i capacitats. Però vèiem com molts d'aquells investigadors vivien en la seva pròpia carn les dificultats dels nostres entrevistats.

Quines són aquestes dificultats? Decepció i por quan els seus fills no volen ocupar-se d'ells, i la pèrdua d'amics i familiars que els deixen totalment aïllats.

És inevitable. Per això han de tenir relacions personals amb més persones, fins i tot aquelles amb què es troben en la vida diària. Recepcionistes, comerciants, conductors d'autobús, taxistes, caixeres i caixers de supermercat... han de ser conscients que la seva manera de dirigir-se a ells pot millorar o minar el seu benestar.

Més calma, més humanitat... Hi ha persones grans que prefereixen no sortir de casa perquè la societat els sembla hostil. Tot i això, vivim en societats cada cop més envellides. És urgent canviar la mentalitat, considerar el fet de fer-se més gran una oportunitat i no un problema.

Potser és demanar massa. És fàcil de dir i difícil de complir, perquè se celebra la joventut i es menysprea la vellesa.

És una qüestió social. Recordo un home que ja no volia anar al super-

Avis feliços

Com a bona sociòloga transforma les seves preguntes en investigacions. L'última, que es va dur a terme durant anys des de la Universitat de Brighton, respon a la pregunta de què necessita la gent gran de la societat i, en contra del discurs polític que posa l'èmfasi a potenciar la independència i l'envelliment actiu, la gent gran el posa en la necessitat de tenir relacions personals més enllà de la família, incloent-hi tota aquella gent amb qui es troben en la vida diària. “Les persones grans han de sentir-se reconegudes i incloses”. Convidada pel Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona i la Fundació Víctor Grífols i Lucas, Marian Barnes ha impartit un seminari sobre ètica de la cura.

mercat perquè havien substituït els i les caixeres per màquines. El món tecnològic ens convertirà en gent gran molt solitària, però no hiensem.

Els hospitals són un altre capítol. Per a la gent gran la relació amb el personal sanitari és molt important, haurien de ser conscients de fins a quin punt. Una senyora gran em parlava amb devoció del seu metge de família. “Sé que el seu marit està malalt i vostè s'ocupa d'ell, així que jo la cuidaré a vostè”, li deia.

Molt bé, però també hi ha persones que tracten la gent gran com si fossin nens.

El respecte i el reconeixement són fonamentals per al seu benestar. Molta gent gran se sent com una càrrega, i ningú no vol sentir-s'hi. Ser algú que s'ha passat tota la vida cuidant els altres i convertir-se en algú a qui cal cuidar avui es percep com una cosa depriment i no com una cosa justa.

Hem establert una separació salvatge entre la persona útil i la inútil.

Sí, i per tant que les institucions considerin que l'atenció és menys essencial que la independència mina la importància de mantenir relacions personals sanes. Al Regne Unit els conflictes entre la gent gran i els joves s'agregen cada cop més.

Quina mena de conflictes? Qüestions polítiques com el Brexit. La gent gran hi va votar a favor, i la gent jove, de majoria europea, diu que als grans no els preocupa el seu futur i que no haurien de votar ja que ells no tenen futur.

Es dur. En general la gent gran s'ha convertit en el boc expiatori dels problemes creats pel liberalisme econòmic.

L'OMS afirma que necessitem comunitats age friendly.

És un moviment que promou ciutats respectuoses amb la gent gran: facilitar-los la participació en la presa de decisions polítiques, bons serveis de transport, més lavabos, equips per al lleure...

Quines solucions proposen, vostès? Revisar el concepte de l'ètica de la cura, entendre que els éssers humans ens necessitem els uns als altres. Ningú no té una bona vida sense rebre l'atenció dels altres.

Sens dubte. Així que a l'hora de dissenyar polítiques públiques, institucions o entorns, hem de reconèixer la importància vital d'aquestes relacions.

El concepte de l'atenció és sobretot polític?

En efecte. Tenir cura dels altres ha de formar part del debat públic perquè reflecteix uns valors essencials sobre la convivència.

I també social. Sí, i la discriminació es reflecteix en tot, començant pels mitjans. A la gent gran se la culpa perquè ocupen els llits als hospitals en comptes d'admetre que no tenim prou llits. I fem servir un llenguatge que els infravalora.

IMA SANCHÍS